

Ärendenummer
TRV 2025/121451
Motpartens ärendenummer
LI2024/02009

Dokumentdatum
2026-02-09

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.spn@regeringskansliet.se

Kopia till
Diariet
Gd-sekreterare
Verksgemensam styrning
Webb- och projektstöd

Svar på remiss av Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Klassificeringsstruktur för hantering av ärenden enligt PBL

Trafikverket delar Boverkets uppfattning att bindande reglering genom författningstvång är nödvändigt för att klassificeringsstrukturen ska få genomslag. För att möjliggöra en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess – helt eller delvis – krävs en enhetlig handläggning av PBL-ärenden, och som möjliggörs av klassificeringsstrukturen.

För att möjliggöra spårbarhet och transparens i alla instanser bör klassificeringsstrukturen vara bindande även för de statliga myndigheter som är remissinstanser i PBL-ärenden. Det krävs troligen en utredning för att se att myndigheternas ärendehanteringssystem kan anpassas för strukturen utan stora kostnader för myndigheterna.

Trafikverket menar att Boverkets förslag till klassificeringsstruktur i Bilaga 1 behöver kompletteras så att samtliga beslut synliggörs och blir spårbara. Särskilt gällande planärenden är indelningen alltför förenklad sett till den omfattande process som planärenden är: de kan pågå i flera år och handlingarna förändras väsentligt. Därför bör varje beslut synliggöras; beslut om samråd och granskning (ibland vid mer än ett tillfälle) samt beslut om godkännande och antagande. Även hantering av överprövade och överklagade planer bör synliggöras. Samma struktur kan då användas hos statliga remissinstanser.

Trafikverket anser att den största vinsten med en bindande klassificeringsstruktur är mer enhetlig handläggning, effektivare lagringsstruktur, snabbare ärendehantering, större kundnytta, ökad rättssäkerhet, interoperabilitet och ökade möjligheter för datadelning. Över tid bidrar klassificeringsstrukturen till att allt fler delar av samhällsbyggnadsprocessen kan automatiseras.

Ärendenummer
TRV 2025/121451
Motpartens ärendenummer
LI2024/02009

Dokumentdatum
2026-02-09

Nationellt ärendehanteringssystem

Även om Trafikverket kan se tydliga nyttor med ett nationellt ärendehanteringssystem (mer om det längre ner) finns det också tveksamheter. Dels utifrån risken för en utveckling till att varje lagstiftning kräver sitt eget ärendehanteringssystem, dels ifall staten är den som är bäst lämpad att utveckla och vidareutveckla datasystem, snarare än marknaden. Boverket behöver också förtydliga hur de gjort sin tidsbedömning om att staten kan utveckla ett nytt eget system på 20 månader, när de kommersiella aktörerna uppger sig behöva 5 år att vidareutveckla sina system.

De mest framträdande nyttorna med ett nationellt ärendehanteringssystem som Trafikverket vill lyfta fram är likriktad hantering, att data endast behöver finnas på en plats och övriga aktörer kan läsa från källan, säkerhetsaspekterna samt ökade möjligheter för automatisering och maskinläsning. Ärendehanteringssystemet skulle också bidra till större transparens, bättre sökbarhet, enkelhet för kunden och förenklade lagringsmöjligheter.

Utvecklingen som Trafikverket ser idag, där allt fler kommuner utvecklar sina egna system som kräver att remissinstansernas respektive handläggare behöver logga in med personliga uppgifter för att ta del av remisshandlingar, är resurskrävande och ineffektivt givet det stora antalet remisser som Trafikverket hanterar. Ett nationellt ärendehanteringssystem skulle förhindra den utvecklingen.

Samtidigt bedömer Trafikverket att nyttorna som beskrivits ovan bör vara möjliga att uppnå även utan ett nationellt ärendehanteringssystem. Interoperabilitet och effektivt datautbyte mellan olika system bör kunna uppnås med tydliga kravställningar och API:er, samt lagkrav om att läsa från källan istället för att skicka handlingar i remisshantering.

I sammanhanget vill Trafikverket också lyfta vikten av rätt nomenklatur och göra tydlig skillnad på handläggningssystem, beredningssystem och ärendehanteringssystem. Kommuner och myndigheter behöver självständigt kunna styra hur de önskar bereda och handlägga ärenden, medan ärendehanteringens är styrd och gemensam, bland annat för att kunna uppnå en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

Ifall man går vidare med ett nationellt ärendehanteringssystem för PBL-ärenden anser Trafikverket att myndigheter som är remissinstanser ska ha möjlighet att läsa och besvara remisserna i samma system. Det skulle

Ärendenummer
TRV 2025/121451
Motpartens ärendenummer
LI2024/02009

Dokumentdatum
2026-02-09

innebära att Trafikverket och andra myndigheter inte behöver spara handlingarna internt i egna system vilket minskar det totala lagringsbehovet, och det skulle också motverka utvecklingen av kommunernas egna remisshanteringslösningar som beskrivits tidigare. Det skulle även underlätta sökbarheten för alla, men framförallt underlätta utifrån säkerhets- och sekretessaspekten. Ett ärende som till en början har en typ av säkerhetsklassning kan skickas ut öppet till alla remissinstanser, men om säkerhetsklassningen sedan ändras är det ytterst tveksamt om det kan ändras även i alla remissinstansers ärendehanteringssystem och arkiv. Ifall informationen endast finns på en plats, och övriga läser från källan, skulle hanteringen av säkerhets- och sekretessfrågor underlättas betydligt.

Boverket föreslår också en särskild utredningsinsats för en samlande författning för samhällsbyggnadsinformation, som skulle modernisera kraven på informationsleveranser och lagring. Det motsvarar förslaget om en processlagstiftning i *Förslag till färdplan för att fortsätta digitalisera samhällsbyggnadsprocessen* (Slutrapport till regeringsuppdraget med samma namn, daterad 2024-04-29, och framtagen av Lantmäteriet, Trafikverket, Boverket med flera.) Trafikverket står bakom behovet av en sådan utredningsinsats.

De ekonomiska konsekvenserna för Trafikverket är utifrån nuvarande förslag svåra att överblicka. De blir olika beroende på vilket scenario man väljer att gå vidare med och hur de statliga remissinstanserna involveras. Trafikverkets ärendehantering kommer behöva förhålla sig till både klassificeringsstrukturen och ett nationellt ärendehanteringssystem, vilket sannolikt kommer att kräva såväl arbetsresurser som uppdaterade tekniska lösningar i framförallt övergångsperioden. När systemet är i drift finns tydliga effektiviseringsvinster och samhällsekonomiska effekter. Ifall de statliga remissinstanserna dessutom har full tillgång till systemet blir effektiviserings- och tidsvinsterna än större.

Ärendenummer
TRV 2025/121451
Motpartens ärendenummer
LI2024/02009

Dokumentdatum
2026-02-09

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit nationell samhällsplanerare Stina Pettersson på enheten för Samhällsplanering och samverkan. I arbetet har tjänstepersoner inom regional och nationell planering, kundservice och registrering samt verksamhetsutveckling och IT-struktur deltagit. I den slutliga handläggningen har tillförordnad enhetschef Johan Folkesson enheten för Samhällsplanering och samverkan, avdelningschef Sandra Nordahl på Samhällsplanering och genomförande, verksamhetsområdeschef Planering Ulrika Geeraedts samt verksamhetsstrateg Johan Wedberg på Verksgemensam styrning deltagit.

Roberto Maiorana

Generaldirektör

Stina Pettersson
Nationell samhällsplanerare

stina.a.pettersson@trafikverket.se
Direkt: 010-124 42 25

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/121451, Motpartens ärendenummer LI2024/02009, Dokumentdatum 2026-02-09, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.